

رنجی سنه - نسخہ ۲۶

﴿ چهارشنبه ﴾

صحیفہ ۱۰۱

بر نسخہ سی ۱ غرو شد در .

بر نسخہ سی ۱ غرو شد در .

مَجْمُوعَةُ مُسْتَدْرَکَاتِ

مرکزی ابو السعود جاده سنده ۱۸ نومرولو دکاندر .
کوندربله جک اوراقی معلم نامنه اورایه کوندربلیدر .
بو سنه اجرتی ویرلماش مکاتب قبول اولماز .

استانبول ایچون آونه یازماز . بوغاز ایچی داخل اولدیغی
حالده خارج ایچون بر سنه لک آونه بدلی — بو سنه
اجرنبله برابر — باریم عثمانلی لیراسیدر .

فی ۲۳ رجب سنه ۱۳۰۵

(معارف نظارتینک رخصتیله هفته ده بردفعه نشر اولنور)
فی ۲۳ مارت سنه ۱۳۰۴

— ۱۰۶ —

بر کون بر مکتی زیارت ایدر. شاکرداتی بک آژ بولور.
بونکله برابر دیوارلرده بک جوق معبود موهوم تصویرلری کورر.
مکتبک معینه دیرکه: ماشاءالله جوق طلبه کر وار، فقط بو
آلهده حساب قاتلق شرطیله!

— ۱۰۷ —

«زه لیسین؟» دین بر شخصه «دنالییم» جوانی ویرمشد.

— ۱۰۸ —

بر عجیبی دیکدیکی نشانه طوغری اوق آتمق اوزره
حاضر لاتیوردی. دیوژن قوشه رق کتیدی، نشانک اوکنه او-
طوردی. «نهن اویله بایدک؟» دیدیلر. «نی اورر دیه قور-
قومدن!» جوانی وردی.

— ۱۰۹ —

«بر جوق آدمار سنکله اکلن بولر.» دیدیلر. «بأس یوق.
احتمال که اشکرده صیرتدقلری وقت آنلره اکلنیرلر.» دیدی.
«آنلر اشکرکه اکلن سنندن متأثر اولوبولر.» دیدیلر. «بن ده
آنلرکه اکلن سنندن متأثر اولم!» دیدی.

— ۱۱۰ —

بر کون زقاقده اوطورمش اتمک بیوردی. کلوب کچسار
باشنه طوبالاندیلر، کندیسنه «کوبک!» دیدیلر. شو جوانی
وردی: کوبک سز سکرکه اتمک یکنده اولان بر آدمک اطرافنی
آلیورسکر!

— ۱۱۱ —

شریر بر پهلوان پهلوانقله کچینه میوب آج قالدیغندن طیدلک
ایتمک باشلامش ایدی. دیوژن بر کون بواک راست کلدی.
دیدیکه: وقتیه سنی یره اورمش اولانلردن انتقام آلق ایچون
انی وسیله بولمشین!

— ۱۱۲ —

«نیچون اویله غیر منتظم یرلره یاتار قالفارسین؟» دینلره
«کونش دهها مردار یرلره کبرر اما کونش لکدن چیمماز.»
جوانی ویرمشد.

— ۱۱۳ —

بریی «سن بر شی تیزسین. کندیک فیلسوفلر صره سنده
طوقعه فصل جرأت ایدمه بایورسین؟» دیدی. شو جوانی وردی:
«هیج بر مزیت اولسه بیله فیلسوفلری تقلید اتمک بیاییم. بکا
فیلسوف دیدریمک ایچون بو مزیت کفایت ایدر.»

— ۱۱۴ —

کندیسنه شاکرد اواق اوزره کچ بر آدم کتیرلر. «عاقلدر،
علمدر، ادبدر.» یولنده بر جوق اوصافی صایارلر. دیرکه:
بو درجه مکمل بر آدمک بکا احتیاجی اوله امار. نیچون کتیر دیرکه؟

— ۱۱۵ —

کوزل بر کچ بر طاقم چرکین سوزلر سویلیوردی. دیوژن

مؤثر سز هیج بر اثر ظهوره کله مامک طبیی اولدیغندن کرک
تصورده، کرک خارجه «کنار حوضده مهتابه قارشى سینه چاک
اولق» خصوصی «عکسیله حوضی لب بر لب معدن سیاب اتمک»
کیفیتنه تقدم ایدر. بیتده ایسه «عکسیله حوضی لب بر لب معدن
سیاب ایدوب کنار حوضده مهتابه قارشى سینه چاک اولمش.»
دینلر کینندن حال برعکس کوشترلش اولبور. حق افاده «کنار
حوضده مهتابه قارشى سینه چاک اولوب عکسیله حوضی لب بر لب
معدن سیاب اتمش.» دنلک ایدی. شاعرک نه دیمک ایستدیکى
آکلاشیبور، فقط سوزی مرمانی حقیله افاده ایدمه یور. بوده
«اولمش» مقامنده «اولوب»، «ایدوب» موقعنده «ایتمش» دید-
مامش اولسندن نشأت ایدیور.
بنه نابتک:

(کل سفید بر بوستانده عرف کیوب)

(بهار حاکمک شمعدی باب نایدیر)

ییتسده دهها عادى برضعت تألیف کورینیور. چونکه «کیوب»
صیغمی استاد ایدمک بر یر بوله مدینی ایچون آجیقه قالیور.
فضولینک:

(یاد لعلکله فضولی کوزلیوب راه عدم)

(وار بر تدیری اما آشکار ایتر بکا)

§

(کوروب اندیشه قلاده اول ماهی بودر دردم)

(که اول اندیشه دن اول مه پشیمان اولسون یارب)

بیتلری ده اوقیبلندیر.

— — — — —

— مستفیض —

فتلونک «فلاسفه فقیهه مک پاشایشلری» عنوانی کتابندن:

(دیوژن)

— ۱۰۳ —

«دنیا ده فنا حال نه در؟» دیدیلر. «هم اختیار، هم فقیر
اولق!» دیدی.

— ۱۰۴ —

«حیوانندن الک شدتلی ایصران هانکسیدر؟» دیه سوردیلر.
«حیوانات وحشیه دن غیبتکار! حیوانات اهلیه دن مداهن!»
جوانی وردی.

— ۱۰۵ —

بریی «آدم نه وقت اولمش؟» دیه سوردی. دیدی که:
کچ ایسه هنوز تأهل زمانی کلامشدر. اختیار ایسه وقی
کچمشدر. [*]

[*] فتلون بو فقره می «تالاس» لک فقراتی آره سنده قارشدرمشدر.
فقط اورده شو جله یی ده علاوه ایدیور:
«بو ایکی سن آره سنده ایسه انسان کندیسنه بر زوجه انتخاب ایدمک
قدر خالی وقت بوله امار.»

— ۱۲۴ —

چانغییلرک اوزون اوزادی به سازه دوزن و برمسندن هج خوشلانمادی. «برکره قانون عقل بوزوق! اول امرده آکا دوزن و برمکه باقسونلر!» دیر ایدی.

— ۱۲۵ —

دیر ایدی که: بر طاق اهیتمیز شیرده انسانلرک بربرینه تفوق ایتمکه فوق العاده چالشدقلری کوریلایور، فقط هج طریق فضیلتده الک اوکه کچمک غیرتنده بولنان کوریلایور!

— ۱۲۶ —

کندیسنه «آرتق اختصار اولدک استراحت ایتمیسین. دینلره «بر نقطه به واصل اولوق اوزره قوشان آدم آکا یا قلاشیخه یا واشیقیمی لازم کلیر؟ بر آباق اول یتشمک ایچون دهسا زیاده غیرته قوشتمی مناسب دکلیر؟» جوابی ویرردی.

— ۱۲۷ —

برسی شاگردی اولوق ایچون دیوژنه آزار بولور. حکم بونک الیه بر «زامبون» طوئشدرقدن صکره «آرقم صرکه!» امرینی ویرر. آدمچکر زامبون الیه، دیوژنه آرقمی صرره زقاردله طولاقتندن صیقایلر، بر آرهلق زامبونی ره آتار، صاووشور.

برقاج کون صکره دیوژنه بوکا تصادف ایتمیکی صررده تبسمله «بر زامبون بزم دوستانی بوزدی!» دیتشدر.

— ۱۲۸ —

برسی «نه وقت یئک یئلی؟» دیه صوارار. دیوژنه شو جوانی ویرر: «زکین ایسهک ایستدیکک وقت، فقیر ایسهک بولدیغک وقت.

— ۱۲۹ —

بعضاً آقایلرینه کوزل قوقولو شیر سورردی. سینی صو-رانلره «باشه سوربان طیب هوایه اچار کیدر. حال بوکه آباغه سوریلنجیه انسانک بورنه حیقار.» جوابی ویرردی.

— ۱۳۰ —

برسی اوینک قیوسی اوزرینه «بورادن هج فنا برشی کیر-مسون.» عبارته سی یازمش ایدی. دیوژنه بونی کورنجیه «او صاحبی زردن کیره چک؟» دیتشدر.

— ۱۳۱ —

یائنده برسی علم نخومدن بحث ایدمک اولسه «سمواتدن نه وقت عودت بیورلیدی؟» دیر ایدی.

— ۱۳۲ —

افلاطون انسانی «جلدی توکسر، ایکی آقاق حیوان.» دیه تعریف ایتش ایدی. دیوژنه بر خوروس آیر، بولار، «ماتو» سنک آلتنه صاقلار، «آقادمه» به کیدر، خروسی ردن یره میدانه حیقاردهرق اوره یره آتارده درکه: ایشته افلاطونک انسانی! بونک اوزرینه افلاطون تعریفه «عریض الانظار» قیدنی علاوه ایتمکه محبور اولمشدر.

دیدکی: فیل دیشی قیندن قورشون قیلج چکمکن اوتا-نیورمیسین؟

— ۱۱۶ —

برسی «بنده فیلسوفله قابلیت یوق.» دیدی. دیوژنه شویله مقابله ایتمدی: مسکین! مادامک بختیارانه یاشایه یتلکدن قطع امید ایتمسین، دهسا یاشایورمیسین؟

— ۱۱۷ —

یونانسانک هانکی طرفنده عاقل آدمار کوردیکی صوردیلر. «اسبارنده بر چوق چوق کوردم، فقط هج بر یرده آدم کوردم!» جوانی ویردی.

— ۱۱۸ —

برکون الیه یانار بر فنار اولدینی حالده طولاشیوردی. نه آرامقده اولدینی صوردیلر. «آدم آرایورم!» دیدی. [*]

— ۱۱۹ —

ینه بر دفعه زقاق اوره سنده «آدمار! آدمار!» دیه هایقیرمه باشلادی. بر طاق خلق اطرافنه طولانلیدی. «بن آدماری چاغیریورم!» دیه صوباسیله آتلی اورکوتدی.

— ۱۲۰ —

برکون حمامه کیره چکی صررده صوبک مردار اولدینی کورنجه «بورده بیقاندقدن صکره تیزلنک ایچون نره به کیتلی؟» دیتشدر.

— ۱۲۱ —

برکون اشرادن بری دیوژنه فقرندن طولانی تویج ایتمدی. جواباً دیدی که: فقر سببیه کیسهک دوچار مجازات اولدینسی کوردم، فقط شر بر اولدقدن طولانی انسانلرک صلب اولدقدلری یق چوق کوردم!

— ۱۲۲ —

برکون قهرمانلردن بری «دیوقسپ» نام زور آزماتک «اولمپاد» اوپونلنده بتون آدماره غلبه ایتمیکی نقل اییدیوردی. دیوژنه دیدی که: دوستم! اوله دیمه، اسرایه، بی چارکانه، دی، بتون آدماره غلبه ایدن بنم!

— ۱۲۳ —

برکون جدی، مفید بر نطق ایراد اییدیوردی. اوکندن بر چوق آدمار کچدیک حالده بونی دیکلمکه قطعاً رغبت ایدن اولیورددی. بردن بره تفتی ایتمکه باشلادی. خلق درحال باشنه اوشدی. «ساده کلنجیه آراسکر، هج طوغری سوز دیکلمکم زحمتنه قاتلانمازسکر!» دیه جلهمسی تکدر ایتمدی.

[*] بو فقره مشهورهک مائنی حضرت مولانا شو یتشه درج بیورمشدر:

«دی شیخ با چراغ بگردید دور شهر»

«کز دیو مدولم و انسام آرزو ست»

— ۱۳۳ —

اواخر عمر بنده طریق خواجگانی به دخول ایله بر درجه به
قدر بکام اولمش ایکن ولی نعمتی اولان سید علی رضا افندیك [*]
«۱۲۵۲» رمضانده وقوع شهادتی اوزربنه حاصل ایتدیکی تأثر
شدیدك نتیجه سی اوله رق اوسنه ایچنده وفات ایتشد.

— — — — —

مشارالیهک بعضی اشعار منتخبه سی :

— مناجاتندن —

§ نه دیم هپ بیایرسین احوالم
بکا بدن یقین اولان الله ! [**]
مرحمت قبل سعید محزون
ارحم الراحمین اولان الله !
— بیتلر —

§ ایتدی کیتدی اثر ناله جانگاه سکا
مرحمت ویرمدیمی حضرت الله سکا
§ سکوتی تیلدیکندن دکل ادبدندر
اگر چه سولیز امانلر بیایر عاشق
§ چکدیک درد و غمی یئیز ایدم بن اول
آجیدم شمدی سکا واه کوکل واه کوکل
§ نه دندر بندگی سوز نهانی بن ده نیلم آه
عجب عاشقمی اولدم کیزلی کیزلی آه وار دله
§ کلن حکیم فلاطون ادابی اوینادی
اصول حکمت دنیا ییغدی کیتدی
§ بلای یخت سیهمی هوای کاکلی
نه درباشمده کی سودا ییغدی کیتدی
— مصراعر —

§ غریب نکته شو حالا ییغدی کیتدی
§ کیمکه الفت ایلسهک وار ایله تک بزی خوش کور
§ بیایدک حالی سن ده یاناردک
§ هر کی سودمه ناز ایتدی بکا

— — — — —

[*] قوله افندی رسلای علی الاعلادیر
§ بولانلر عزت دارینی بولم بولدی همان

مفردنده بو ذالته اتناسایی ایما ایدر.
[**] «وحنن اقرب الیه من جبل النورید» آیتندن مقبلسدر.

معلم ناجی

(۱) مایوان. شرکت مرتبه مطبعه سی — باب عالی چادستده نومر ۵۲

«مغار» [۱] دن کچرکن برطاق چپلاق چوجقار، برطاقده
یوکلو قویونلر کورده دیرکه : بوراده قویون اولق چوجق
اولقدن چوق ای !

— ۱۳۴ —

برکون حامدن چیقوردی. «ایچریده چوق آدم وارمی؟»
دیه سوریدیلر. «یوق!» جوانی وردی. «غلبهک یوقی؟»
دیدیلر. «پک یوک!» دیدی.

— ۱۳۵ —

بریی اوموزنده برمرتک کوتوریوردی. دیوژنه
چارپدی، صکرده «ساوول!» دیه باغردی. دیوژنه دیدی که:
بردهای چاربه حقیقین؟

— ۱۳۶ —

بریی «باشکه بر یومروق ایدرمک ایچون نه ایسترسین؟»
دیدی. «برمغز!» جوانی ویدی.

— — — — —

— نمونه انتخاب —

— ۱۵ —

خضر آغازاده سعید بک

وقبله مصاحب شهرباری اولان خضر آغازاده عارف آتاک
اوغلیدر.

پدری کی حسن صوته مالک اولدیغندن کچلکنده سرای
هایون مؤذنلرینه الحاق ایلش ایدی.

مؤخرأ بر قاج مأموریه تعیین اولدینی کی بر آرهلق ده
آق طاغ معدنکن معاینه سنه کوندلر یکندن حسن ایفای وظیفه
ایله عودت ایدنجه عصرک نظر قاسی یئنده «یوزنیک آقبه عودت
ایتدی.» سوزی زبازرد اولمشدر. کندیسنک :

(آق طاغده قاره یخت ایله خواب اشکمی)

(چوق ایلدم نثار سیاه و سفید و سرخ)

ییتی که بعضار طرفدن ظن اولدینی قدر رنگین دکدر — معدن
محصولیدر.

مرحومک :

(خضر آغازادیم یشیلنیرم)

لطیفه سی مشهور در.

اقتدار ادیبی شهرتیه متاسب دکدر. ظن اولدیغنه کوره،
باشلیجه سبب اشتها ری اوتوز صحیفهک دیوانجه سنده مندرج اولان
یکرمی به قریب شریقسنک بستی اوله رق انتشاریدر.
خوش مشرب، مجلس آرا اولدیغندن اجابی کثیر ایدی.
بو خصوص دخی اشتهارینه یاردیم ایتشدردیله بیایر.

[۱] اسکی بولانلر شهربارندن بری.

